

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Asan/1/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015201194
Dátum vydania rozhodnutia: 21.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Milučký
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1015201194.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Milučkého a z členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Kaufland Slovenská republika v. o. s., so sídlom Trnavská cesta 41/A, 831 04 Bratislava, IČO: 35 790 164, zastúpeného Advokátskou kanceláriou PRK Partners s.r.o., so sídlom Hurbanovo námestie 3, 811 06 Bratislava, zastúpenej JUDr. Petrom Oravcom, advokátom, proti žalovanému: Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky, so sídlom Botanická 17, 842 13 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. k.: 1474/2015 z 29. mája 2015, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/160/2015-100 zo 14. septembra 2016, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh sťažovateľa na priznanie odkladného účinku správnej žaloby z a m i e t a.

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/160/2015-100 zo 14. septembra 2016 z a m i e t a.

III. Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej v texte rozsudku len „prvostupňový súd“ alebo „krajský súd“) napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 190 SSP žalobu zamietol a nepriznal účastníkom náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 167 SSP.

2. Podanou žalobou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. k.: 1474/2015 z 29. mája 2015, ktorým zmenil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu tak, že

žalobca porušil zákaz umiestňovania na trh potravín iných ako bezpečných podľa § 6 ods. 5 písm. a) zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách (ďalej len „zákon o potravinách“) a článku 14 ods. 1 a ods. 2 písm. b) v spojení s ods. 5 Nariadenia (ES) č. 178/2002 Európskeho parlamentu a Rady z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (ďalej len „Nariadenie (ES) č. 178/2002“) a to tým, že dňa 30. decembra 2014 v čase úradnej kontroly potravín od 11.30 hod. do 12.30 hod., v predajných priestoroch prevádzkarne Kaufland SR v. o. s., Trnavská cesta, 903 01 Senec umiestňoval na trh jeden druh potraviny spolu 17 kusov, v množstve 6,8 kg, ktorá bola laboratórnou analýzou posúdená ako nevhodná na ľudskú spotrebu, neprijateľná pre ľudskú spotrebu podľa jej určeného použitia pre ojedinelý výskyt plesnivých jadier a mŕtvych škodcov, pre vôňu po zoxidovanom tuku a chuť po zoxidovanom tuku: Arašidy nelúpané pražené á 400 g, výrobca Encinger, spol. s.r.o., Jadranská 13, 841 01 Bratislava, distribútor POL-ENSA Sp. zo.o., ul. Slowackiego 1, 32-640 Zator, Poľsko, Výrobná dávka E08140027C, Krajina pôvodu Čína, Dátum minimálnej trvanlivosti: 11. marec 2015.

3. Uvedeným konaním žalobca naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 3.000,- Eur, nakoľko k porušeniu tejto povinnosti došlo opakovane v lehote do jedného roka od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Senec č. k. RO: 251/2014-251, č. spisu 01/2014 z 3. februára 2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24. februára 2014, ktorým mu bola uložená pokuta vo výške 1.000,- Eur.

4. Žalobca žiadal zmeniť rozhodnutie žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu v časti uloženej pokuty tak, že ukladá žalobcovi pokutu podľa ust. 28 ods. 2 písm. o) zákona o potravinách vo výške 1.000,- Eur.

5. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že správne orgány vo veci vychádzali z dostatočne zisteného skutkového stavu, tento po právnej stránke správne posúdili a svoje závery pokiaľ ide o ustálenie zodpovednosti žalobcu za protiprávne konanie, ako aj uloženie sankcie a jej výšku náležite odôvodnili. Žalobca sa dopustil iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách tým, že umiestňoval na trh výrobok Arašidy nelúpané pražené á 400 g v počte 17 kusov (t.j. v množstve 6,8 kg), ktorý bol nevhodný na ľudskú spotrebu z dôvodu ojedinele sa vyskytujúcich plesnivých jadier a mŕtvych škodcov, ako aj pre vôňu a chuť po zoxidovanom tuku. Nevhodnosť tejto potraviny na ľudskú spotrebu mali správne orgány za preukázanú jednak z kontroly vykonanej Štátnym veterinárnym a potravinovým ústavom, a jednak z výsledkov laboratórneho vyšetrenia realizovaného laboratóriom EUROFINS BEL/NOVAMANN s.r.o.

6. V súvislosti s námietkou žalobcu týkajúcou sa uloženia pokuty podľa nesprávneho ustanovenia, krajský súd poukázal na to, že žalovaný odstránil nedostatky prvostupňového rozhodnutia a zmenil výrok tak, že ponechal iba ustanovenia týkajúce sa bezpečnosti potraviny a doplnil čl. 14 ods. 2 písm. b) a čl. 14 ods. 5 Nariadenia (ES) č. 178/2002.

7. Krajský súd nesúhlasil ani s námietkou žalobcu týkajúcej sa nedostatočne zisteného skutkového stavu veci, nakoľko správne orgány zistili všetky skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Podľa jeho názoru sa žalovaný vysporiadal aj so žalobcom predloženým dôkazom - Protokolom o skúške č. 2, pričom dospel k záveru, že obe vzorky boli senzorycky nevyhovujúce vo vône a chuti. V Protokole o skúške č. 1 bola vzorka vyhodnotená ako potravina s vôňou a chuťou po zoxidovanom tuku a v Protokole o skúške č. 2 bola doplnková vzorka vyhodnotená ako potravina so zatuchnutou vôňou a neprijemnou zatuchnutou až horkou chuťou.

8. Ďalej dôvodil, že neobstojí ani poukaz žalobcu na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/2S/245/2014 z 25. marca 2015, nakoľko v tejto veci sa žalovaný nevysporiadal s dôkazom predloženým žalobcom aj napriek tomu, že tento dôkaz bol v rozpore s dôkazom, na základe ktorého žalovaný rozhodol, keďže podľa laboratórných vyšetrení vypracovaných Štátnym veterinárnym a

potravinovým ústavom bolo vo výrobku prekročené maximálne povolené množstvo reziduí pesticídov a podľa druhého laboratórneho vyšetrenia vypracovaného na podnet žalobcu tento výrobok spĺňal povolené hodnoty. Podľa krajského súdu v prejednávanej veci neexistuje obdobný rozpor medzi dvoma výsledkami laboratórnych vyšetrení. Podľa oboch protokolov bolo senzorickým skúmaním zistené, že výrobok má nevyhovujúcu vôňu aj chuť, ktorá ho robí nevhodným na ľudskú spotrebu.

9. K otázke naplnenia znakov skutkovej podstaty predmetného správneho deliktu krajský súd dodal, že dodržiavanie zákonom stanovených podmienok umiestňovania na trh bezpečných potravín predstavuje právnu povinnosť prevádzkovateľa, za ktorej porušenie zodpovedá objektívne, bez ohľadu na okolnosti, ktoré porušenie tejto povinnosti bezprostredne zapríčinili. Tejto zodpovednosti sa žalobca nemôže zbaviť tým, že poukáže na nemožnosť fyzickej kontroly výrobku zabaleného v spotrebiteľskom obale, ktorého otvorením by sa výrobok stal nepredajným.

10. Podľa názoru krajského súdu kvalita a bezpečnosť potravinárskych výrobkov závisí nielen od správnej výrobných praxe spočívajúcej v dodržiavaní predpísaných výrobných postupov, ale aj od kvality transportu výrobkov k predajcovi, od ich uskladnenia predávajúcim a podmienok predaja. V preskúmvanej veci nebolo predmetom kontroly dodržiavanie noriem upravujúcich výrobný proces, ale kontrola bola zameraná na dodržiavanie ustanovení zákona o potravinách týkajúcich sa zásad umiestňovania potravín na trh. Konštatoval, že by malo byť v záujme žalobcu, aby za účelom udržania si zákazníkov nakupoval výrobky od výrobcov, ktorí garantujú ich kvalitu a bezpečnosť, nakoľko v prípade umiestňovania na trh potravín, ktoré sú nebezpečné, zdraviu škodlivé a nevhodné na ľudskú spotrebu, nezodpovedá za porušenie povinností ustanovených zákonom o potravinách výrobca, ale zodpovedným je predávajúci.

11. K námietke žalobcu týkajúcej sa porušenia čl. 6 Dohovoru, a to predovšetkým práva na obhajobu a na prezumpciu neviny z dôvodu, že nebol oboznámený s právnou charakteristikou obvinenia a dôvodmi obvinenia, krajský súd uviedol, že prezumpcia neviny je jednou zo zásad deliktuálneho konania. Osoba je obvinená z deliktu, len čo správny orgán vykonal voči nej prvý procesný úkon. Na takúto osobu sa hľadí ako na nevinnú, kým jej vina nebola vyslovená právoplatným rozhodnutím. Obvinený má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k dôkazom o nich, uplatňovať skutočnosti a dôkazy na svoju obhajobu, podávať návrhy a opravné prostriedky.

12. Zásada prezumpcie neviny v sebe subsumuje dve pravidlá, a to: v pochybnostiach v prospech obvineného a na postih obvineného sa vyžaduje, aby sa mu dokázala vina. V tejto súvislosti poukázal na to, že správne konanie je ovládané zásadou oficiality, t.j. považuje sa za začaté až dňom, keď orgán príslušný vo veci rozhodnúť urobil voči účastníkovi konania prvý úkon, ktorým je v tomto prípade upovedomenie o začatí konania. V upovedomení o začatí správneho konania z 20. februára 2015 bol žalobca oboznámený s dôvodmi, pre ktoré začal prvostupňový správny orgán správne konanie o uložení pokuty za správny delikt, tento bol oboznámený s dôkazmi tvoriacimi podklad pre rozhodnutie a bola mu poskytnutá lehota 5 dní na vyjadrenie, prípadne na doplnenie dokazovania. Žalobca svoje právo vyjadriť sa alebo navrhnúť dôkazy v stanovenej lehote nevyužil aj napriek tomu, že mu prvostupňový správny orgán v tomto smere poskytol možnosť obhajovať svoje práva.

13. Podľa názoru krajského súdu, správny poriadok síce neupravuje obsahové náležitosti upovedomenia o začatí správneho konania, ale to nezbavilo správny orgán povinnosti oznámiť účastníkovi konania (žalobcovi) právnú charakteristiku konania, na ktorom je obvinenie založené, ešte pred samotným vydaním prvostupňového rozhodnutia. V upovedomení teda mal byť žalobca oboznámený aj s právnou charakteristikou konania tak, aby mohol riadne uplatniť svoje právo na obhajobu. Táto vada konania však podľa názoru súdu nie je v celkovom kontexte prípadu takou vadou, ktorá by mala za následok nezákonnosť preskúmvaných rozhodnutí a nevyvolala potrebu ich zrušiť. Je bez významu rušiť rozhodnutie z formálnych dôvodov, keď by nové konanie neprineslo zmenu v prospech žalobcu.

14. Vzhľadom na uvedené dospel krajský súd k záveru, že žalobu je potrebné podľa § 190 SSP zamietnuť, nakoľko preskúmvané rozhodnutia boli vydané v súlade so zákonom a námietky žalobcu

neodôvodňovali ich zrušenie.

15. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 167 SSP a v konaní neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal, rovnako ani žalovanému, ktorý podľa ustálenej judikatúry nemá v takomto prípade právo na náhradu trov konania.

II.

Kasačná sťažnosť

16. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ v postavení žalobcu v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. Žiadal, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného a prvostupňového správneho orgánu sa zrušujú a vec sa vracia prvostupňovému správneému orgánu na ďalšie konanie z dôvodu, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP.

17. Žalobca v kasačnej sťažnosti po opise administratívneho konania poukázal na rovnaké námietky ako v podanej žalobe vo vzťahu k rozdielnym výsledkom skúšok potravín a k nesprávnej právnej kvalifikácii porušenia povinnosti žalobcu.

18. Zotrval na svojom názore, že Protokoly č. 1 a č. 2 obsahujú nie úplne zhodné závery ohľadom zisteného stavu skúšanej potraviny, najmä zdôraznil, že v Protokole č. 2 nie je uvedené, že by potravina bola nevhodná na ľudskú spotrebu, t.j. žeby doplnková vzorka nebola v súlade s Nariadením (ES) č. 178/2002.

19. Ďalej dôvodil, že jeho konanie nenaplnilo znaky skutkovej podstaty správneho deliktu podľa ust. § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách, ale podľa ust. § 28 ods. 2 písm. c), prípadne písm. o) zákona o potravinách. Konštatoval, že krajský súd sa v bode 38 a 39 k predmetnej námietke nevyjadril dostatočným spôsobom. Podľa názoru sťažovateľa ust. § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách v sebe zahŕňa tri skutkové podstaty správneho deliktu a síce, že na jeho spáchanie sa nevyhnutne vyžaduje, aby podnikateľ umiestnil na trh potraviny, ktoré:

- a) buď nie sú bezpečné a sú nevhodné pre ľudskú spotrebu,
- b) alebo sú zdraviu škodlivé a sú nevhodné na ľudskú spotrebu,
- c) alebo sú skazené.

20. Podľa názoru sťažovateľa na to, aby bola naplnená skutková podstata správneho deliktu podľa ust. § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách je nevyhnutné, aby bolo v konaní preukázané aj, že potravina bola nebezpečná, zdraviu škodlivá alebo skazená. Protokol o skúške č.1 obsahuje záver o tom, že bola odobratá vzorka z potraviny, ktorá sa považuje za nevhodnú na ľudskú spotrebu s ohľadom na to, že je neprijateľná pre ľudskú spotrebu podľa jej určeného použitia. Nedostatky potraviny spočívajúce v zistení nevyhovujúcej vône a chuti potraviny a zároveň v nezistení nebezpečnosti, zdravotnej škodlivosti alebo skazenosti potraviny sa podľa jeho názoru majú v zmysle zákona kvalifikovať tak, že potravina bola nekvalitná.

21. Ďalej dôvodil, že nekvalitná potravina nemôže byť automaticky vyhodnotená ako nevhodná na ľudskú spotrebu alebo ako nebezpečná potravina, keďže samotný zákon rozlišuje medzi bezpečnosťou a kvalitou potravín. Ako príklad uviedol ust. § 12 ods. 1 písm. a) zákona o potravinách, ktorý ustanovuje, cit.: „Ten, to predáva potraviny vrátane predaja na diaľku, zodpovedá za bezpečnosť a kvalitu predávaných potravín.“ Podľa sťažovateľa, ak by kvalita potravín znamenala to isté, čo ich bezpečnosť, tak by zákon v tomto ustanovení použil len spojenie bezpečnosť predávaných potravín a nie spojenie „bezpečnosť a kvalita“ predávaných potravín. Ďalej poukázal na vyhlášku Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 132/2014 Z.z. o spracovanom ovocí a zelenine, jedlých hubách, olejninách, suchých škrupinových plodoch, zemiakoch a výrobkov z nich (ďalej len „vyhláška“) a na požiadavky, ktoré vyplývajú pre lúpané suché škrupinové plody pri ich zaradení do tried kvality. Nespochybnil ustanovenie zákona, že požiadavky na kvalitu musí v zmysle § 3

ods. 3 zákona o potravinách dodržiavať aj ten, kto ich umiestňuje na trh. Porušenie tejto povinnosti, ale podľa jeho názoru znamená naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. o) zákona o potravinách.

22. Konštatoval, že nedostatky mal krajský súd a aj správne orgány kvalifikovať ako nekvalitné potraviny a nie ako nebezpečné potraviny alebo potraviny nevhodné na ľudskú spotrebu. V tejto súvislosti sťažovateľ zdôraznil, že ustanovenie § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách predstavuje skutkovú podstatu správneho deliktu. Sťažovateľ je presvedčený, že pri výklade každej skutkovej podstaty v rámci správneho trestania by sa mal používať v prvom rade zužujúci výklad. To preto, že v prípade každého správneho deliktu dochádza k zásahu do základných práv páchatel'a tohto správneho deliktu. Používanie reštriktívneho výkladu tak zabezpečí, že akýkoľvek zásah do základných práv páchatel'a tohto správneho deliktu bude v súlade so zásadou primeranosti zakotvenou najmä v čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

23. Záverom uviedol, že v tomto prípade nebola dostatočným spôsobom preukázaná nebezpečnosť potravín pre zdravie, ani ich škodlivosť a ani skazenosť. Preto neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách. Na preukázanie nebezpečnosti potravín, ich zdravotnej škodlivosti alebo skazenosti nebol v konaní dostatočne zistený skutkový stav.

III.

Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti

24. K podanej kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zo 16. novembra 2016. Po opise administratívneho konania a konania pred krajským súdom k Protokolom č. 1 a č. 2 uviedol, že obe vzorky boli senzorycky nevyhovujúce vo vône a chuti, v prvom prípade vôňa a chuť po zoxidovanom tuku, v druhom prípade vôňa zatuchnutá (bez bližšej identifikácie) a chuť nepríjemná, zatuchnutá až horká. Sťažovateľ namietal, že ním hodnotená vzorka nebola považovaná za nevhodnú na ľudskú spotrebu. Podľa názoru žalovaného sa tak nestalo iba z dôvodu, že laboratóriá jednoducho túto vzorku neposudzovali z hľadiska jej bezpečnosti a vhodnosti na ľudskú spotrebu, aj keď v odbornom protokole táto požiadavka uvedená bola.

25. Dôvodil, že cieľom článku 14 Nariadenia (ES) č. 178/2002 je chrániť spotrebiteľa pred potravinami, ktoré ohrozujú a môžu poškodiť jeho zdravie, teda potraviny zdraviu škodlivé, alebo ide o druhú skupinu potravín, ktoré sú pre spotrebiteľa prijateľné, čiže sú nevhodné na ľudskú spotrebu. Predmetom tohto konania nie sú potraviny zdraviu škodlivé, u ktorých by sa musel preukazovať ich škodlivý účinok na zdravie spotrebiteľa, ale potraviny nevhodné na ľudskú spotrebu, v oboch prípadoch z dôvodu ich zmenenej vône a chuti. Konštatoval, že základným predpokladom nevhodnosti potraviny na ľudskú spotrebu je jej neprijateľnosť. Potravina sa môže stať neprijateľnou aj v dôsledku zmenenej, neprijateľnej chuti, či vône, v dôsledku kontaminácie, či prítomnosťou škodcov, ale aj v dôsledku zjavnejšieho zhoršenia stavu potraviny, či už hnilobným procesom, pokazením, alebo rozkladom. Takéto potraviny nemusia predstavovať vôbec žiadne riziko pre zdravie spotrebiteľa, ale aj tak sa budú považovať za nevhodné na ľudskú spotrebu z dôvodu ich neprijateľnosti.

26. Uviedol, že vzorka ENSA Arašidov nelúpaných pražených analyzovaných v laboratóriu EUROFINS BEL/NOVAMANN s.r.o. bola taktiež nevhodná na ľudskú spotrebu práve z dôvodu zatuchnutej vône a nepríjemnej, zatuchnutej až horkej chuti. Zdôraznil, že v oboch laboratóriách bolo preukázané senzorycké narušenie tejto potraviny, čím sa stala nekonzumovateľnou, nevhodnou na ľudskú spotrebu a aj napriek tomu bola ponúkaná spotrebiteľovi ako plnohodnotná.

27. S poukazom na čl. 14 ods. 1, ods. 2 a ods. 5 Nariadenia (ES) č. 178/2002 konštatoval, že úradne odobratá vzorka Arašidov nelúpaných pražených, hodnotená v laboratóriu VPÚ v Bratislave, nebola z hľadiska bezpečnosti v súlade s uvedenými článkami, z čoho vyplýva, že ak vzorkovaná potravina

nebola v súlade s oddielom 4, článkom 14 ods. 2 písm. b) predmetného nariadenia považuje sa za nebezpečnú, nevhodnú na ľudskú spotrebu.

28. Podľa názoru žalovaného prvostupňový správny orgán túto skutočnosť nedostatočne uviedol vo výroku napadnutého rozhodnutia, kde citoval iba ustanovenie čl. 14 ods. 1 Nariadenia (ES) č. 178/2002. Preto žalovaný zmenil výrok tak, že v ňom ponechal iba ustanovenia týkajúce sa bezpečnosti potravy, ktoré doplnil o chýbajúci článok 14 ods. 2 písm. b) Nariadenia (ES) č. 178/2002 a zároveň do výroku napadnutého rozhodnutia žalovaný doplnil slovné spojenie „s ojedinelým“ výskytom plesnivých jadier a mŕtvych škodcov, čím doplnil presnú identifikáciu potravy nevhodnej na ľudskú spotrebu.

29. Žalovaný nesúhlasil ani s námietkou žalobcu, podľa ktorej nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách, a takéto nedostatky by mali byť kvalifikované ako porušenie povinností pri uvádzaní potravín na trh, t.j. ako naplnenie znakov skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 28 ods. 2, písm. o) zákona o potravinách.

30. K problematike právnej kvalifikácie konania sťažovateľa zopakoval, že inšpektori pri úradnej kontrole potravín vykonanej dňa 30. decembra 2014 prešetrovali v predmetnej prevádzkarni podanie spotrebiteľa týkajúceho sa predaja pokazených arašidov nelúpaných, pražených so zmenenými senzorickými vlastnosťami. Nezaoberali sa zásadami správnej výrobnéj praxe účastníka konania, ani hygienickými požiadavkami pri manipulácii s potravinami, predmetom konania bola bezpečnosť konkrétnej potravy, na ktorú upozornil spotrebiteľ. Žalovaný trval na tom, že protiprávnym konaním žalobcu došlo k naplneniu všetkých znakov skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 4, písm. a) zákona o potravinách, čo bolo dostatočne preukázané.

31. Žalovaný nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že ďalšie konanie žalovaného predstavuje snahu správnych orgánov za každú cenu uložiť sťažovateľovi miliónovú pokutu a považoval toto tvrdenie za účelové. Dôvodil, že stanovenie výšky pokuty je vecou správnej úvahy vecne a miestne príslušného orgánu úradnej kontroly potravín, pričom pri jej určení sa podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách obligatórne prihliada na závažnosť, trvanie, následky protiprávneho konania, minulosť prevádzkovateľa a na to, či ide o opakované protiprávne konanie, avšak iba v zákonom rozpätí. Správny orgán pri určení pokuty nemôže nerešpektovať rozpätie sadzby a nad rámec zákona uložiť pokutu pod, alebo nad stanovenú hranicu.

32. Na základe uvedeného žiadal, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

IV.

Vyjadrenie sťažovateľa k vyjadreniu žalovaného

33. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril sťažovateľ v písomnom podaní z 13. decembra 2016. Vo vzťahu k Protokolu o skúške č. 1 a č. 2 namietal, že ak správne orgány mali pochybnosti o záveroch Protokolu č. 2, mali postupovať takým spôsobom, aby uvedené nezrovnalosti primeraným spôsobom odstránili, napríklad že by vykonali ďalšie nezávislé testovanie odlišnej časti alebo odlišných častí vzorky (t. j. tretie testovanie odlišných častí vzorky). Prvostupňový správny orgán sa podľa jeho názoru v konaní vôbec nesnažil zistiť dôvod odlišnosti výsledkov Protokolu č. 1 a č. 2, ani tým, že by požiadal sťažovateľa o poskytnutie časti vzorky, aby žalovaný mohol zabezpečiť jej kontrolné testovanie, prípadne iným spôsobom. Nevykonal vôbec žiadne kroky napriek tomu, že uvedený postup sťažovateľ od počiatku namietal.

34. Ďalej dôvodil, že Nariadenie (ES) č. 178/2002 neobsahuje komplexnú právnu úpravu všetkých otázok, ktoré môžu súvisieť s predajom potravy, preto sú niektoré konkrétne otázky riešené v podzákonnom právnom predpise - vyhláske. Ak teda niektorá oblasť nie je upravená v Nariadení (ES) č. 178/2002, má sa na ňu aplikovať vyhláška. Vyhláška pritom obsahuje právnu úpravu niektorých praktických otázok v súvislosti s požiadavkami na kvalitu potravy (suchých škrupinových plodov,

ktorými sú arašidy, ktoré sa získavajú z podzemnice olejnej). Konštatoval, že samotná skutočnosť, že v tomto prípade žalovaný uvedené skúmanie nevykonal a že neposudzoval prípad aj podľa vyhlášky je dôvodom na to, aby súd rozhodol v tejto veci spôsobom, ktorý sťažovateľ uvádza v kasačnej sťažnosti.

35. K tvrdeniu žalovaného, že neposudzoval skutok ako správny delikt v zmysle § 28 ods. 2 písm. o) zákona o potravinách, lebo inšpektori sa pri kontrole nezaoberali zásadami správnej výrobnéj praxe, ale na základe podnetu spotrebiteľa kontrolovali bezpečnosť potravín namietal, že účel kontroly a právna kvalifikácia kontrolných zistení nemôže byť vymedzená podnetom spotrebiteľa, ale musí o nich rozhodovať orgán úradnej kontroly potravín, a to v medziach právnych predpisov a v medziach skutkových okolností prípadu, ktoré v danej veci ustálil. Účel kontroly v tomto prípade nebol v zázname limitovaný iba na bezpečnosť potravín, ale bol vymedzený veľmi všeobecne ako: „Prešetrenie podania spotrebiteľa (evidenčné číslo 2294/2014, spis. č. 259 zo dňa 30. decembra 2014)...“. Trval na tom, že orgán úradnej kontroly potravín sa mal v tomto prípade zaoberať, či kontrolné zistenie môže byť kvalifikované ako spáchanie správneho deliktu v zmysle § 28 ods. 2 písm. o) zákona o potravinách, t.j. nemal ho skúmať iba z hľadiska bezpečnosti / nevhodnosti na ľudskú spotrebu (ako spáchanie správneho deliktu v zmysle § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách), ale vyhodnotiť ho objektívne podľa toho, ktoré ustanovenie zákona bolo v dôsledku kontrolného zistenia skutočne porušené.

36. K hrozbe uloženia tzv. miliónovej pokuty uviedol, že po podaní kasačnej sťažnosti, prvostupňový správny orgán medzičasom už stihol aj vydať prvostupňové rozhodnutie, ktorým uložil žalobcovi pokutu vo výške 1.000 000,- Eur v zmysle § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 8 zákona o potravinách, a to s odkazom na rozhodnutia, ktorými správne orgány v tomto prípade uložili sťažovateľovi pokutu v zmysle § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách. Uviedol, že okrem tohto rozhodnutia, boli sťažovateľovi právoplatne uložené ďalšie štyri miliónové pokuty; a ďalšia jedna miliónová pokuta, ktorá mu bola uložená zatiaľ nie je právoplatná, pričom poukázal aj na aktuálne konania pred krajským súdom pod sp. zn. 2S/270/2015, sp. zn. 2S/145/2016, sp. zn. 1S/18/2016 a sp. zn. 1S/30/2016. Vzhľadom na tieto konania sa sťažovateľ cíti byť šikanovaný.

37. Sťažovateľ konštatoval, že celková výška všetkých pokút doteraz uložených je šesť miliónov Eur. Táto súhrnná výška výrazne prevyšuje napríklad jednotlivé pokuty uložené Protimonopolným úradom Slovenskej republiky za najzávažnejšie dohody obmedzujúce hospodársku súťaž (tzv. ťažké kartely) za posledných 5 rokov v zmysle zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov. Rovnako podľa sťažovateľa výrazne prevyšuje maximálnu sumu, ktorú súd môže uložiť právnickej osobe ako peňažný trest podľa § 15 zákona č. 91/2016 Z.z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb a o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti so spáchaním trestného činu.

V.

Návrh sťažovateľa na priznanie odkladného účinku

38. Podaním z 19. októbra 2016 doručeným krajskému súdu dňa 20. októbra 2016 sa sťažovateľ domáhal priznania odkladného účinku správnej žaloby. Svoje podanie odôvodnil tým, že v zmysle novej koncepcie prieskumu správnych rozhodnutí uvedenej Správnym súdnym poriadkom platí, že žaloba bola právoplatne zamietnutá rozsudkom. Napriek tomu je sťažovateľ presvedčený, že aj po právoplatnom zamietnutí žaloby môže kasačný súd priznať žalobe odkladný účinok, a to až do rozhodnutia o kasačnej sťažnosti.

39. Zdôraznil, že aj keď to Správny súdny poriadok výslovne neuvádza, tento inštitút musí byť možné aplikovať aj po právoplatnom zamietnutí žaloby, a to počas konania o kasačnej sťažnosti. Dôvodom pre tento záver je nevyhnutnosť zachovania princípu rovnosti strán. Podľa názoru sťažovateľa, ak by nebolo možné po právoplatnom zamietnutí žaloby v správnom súdnictve žiadať priznanie odkladného účinku zamietnutej žalobe, tak by neúspešný žalobca nemal rovnaké postavenie ako neúspešný žalovaný. Táto situácia podľa sťažovateľa platí najmä vo veciach správneho trestania. Dôvodil, že ak správny súd zruší

správne rozhodnutie (napr. rozhodnutie o uložení pokuty), tak správny orgán dokáže veľmi efektívne zamedziť účinkom takéhoto zrušujúceho rozsudku tak, že podá proti nemu kasačnú sťažnosť. Priamo podaním kasačnej sťažnosti dosiahne neúspešný správny orgán odkladný účinok kasačnej sťažnosti a zabezpečí, že napríklad nebude povinný vrátiť úspešnému žalobcovi zaplatenú pokutu až do právoplatného rozhodnutia kasačného súdu o kasačnej sťažnosti. Neúspešný žalobca však takúto možnosť nemá.

40. Podľa sťažovateľa kasačný súd ako správny súd môže aj po právoplatnom zamietnutí žaloby priznať odkladný účinok právoplatne zamietnutej žalobe (po splnení podmienok v § 185) až do právoplatného rozhodnutia o kasačnej žalobe. Ust. § 186 ods. 2 Správneho súdneho poriadku ustanovujúci, že odkladný účinok zaniká právoplatnosťou rozhodnutia správneho súdu vo veci samej, je podľa jeho názoru zároveň nevyhnutné vykladať tak, že právoplatným rozhodnutím správneho súdu vo veci samej je i rozhodnutie Najvyššieho súdu o kasačnej sťažnosti.

41. Následne sťažovateľ uviedol podmienky pre priznanie odkladného účinku správnej žaloby a to hrozbu závažnej ujmy, značnej hospodárskej škody a finančnej škody. Podanie odôvodnil tým, že druhostupňové rozhodnutie o uložení pokuty predstavovalo rozhodnutie za tzv. druhé porušenie zákona. Správne orgány tak majú právomoc v prípade začatia nového správneho konania udeliť žalobcovi tretiu pokutu podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 7 a § 28 ods. 8 zákona o potravinách. Ide o tzv. miliónovú pokutu, o ktorej je žalobca presvedčený, že nie je v súlade so zásadou primeranosti stanovenou v Ústave Slovenskej republiky a neumožňuje správnym orgánom zohľadniť individuálne okolnosti konkrétneho prípadu (najmä závažnosť a ďalšie poľahčujúce okolnosti). Vyššie uvedená obava o hrozbe miliónovej pokuty nepredstavuje len špekuláciu žalobcu, ale ide o reálnu hrozbu v praxi. Totiž dňa 2. septembra 2016 RVPS doručila spoločnosti Kaufland list z 30. augusta 2016 označený ako „Upovedomenie o začatí správneho konania“ - číslo konania: 1362/2016-251, č. spisu: 129/2016 vo veci uloženia pokuty pre podozrenie zo spáchania štyroch iných správnych deliktov, pričom jeden z nich mal byť spáchaný podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona v jednočinnom súbehu s § 28 ods. 4 písm. i) v spojení s § 28 ods. 8 zákona o potravinách.

42. Záverom sťažovateľ uviedol, že okamžitým výkonom alebo inými právnymi následkami druhostupňového rozhodnutia a prvostupňového rozhodnutia napadnutých žalobou RVPS môže v ďalšom konaní uložiť žalobcovi pokutu v rozmedzí 1.000.000,- Eur - 5.000.000,- Eur; a preto žalobcovi v dôsledku okamžitého výkonu rozhodnutí, resp. jeho inými právnymi následkami, hrozí závažná ujma, resp. značná finančná škoda. Sadzba pre tretiu pokutu je potom vo výške 1.000.000,- Eur až do 5.000.000,- Eur. Zároveň žalobcovi hrozí vznik nemateriálnej ujmy z dôvodu straty dôvery dodávateľov, ako aj straty zákazníkov.

VI.

Právna úprava, právne názory kasačného súdu

43. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „kasačný súd“) ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podanej kasačnej sťažnosti sťažovateľa (§ 453 ods. 1 a ods. 2 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 455 SSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 4 SSP), a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa nie je dôvodná.

44. Predmetom kasačného konania v preskúmvanej veci je rozsudok krajského súdu, ktorým krajský súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného správneho orgánu č. 1474/2015 z 29. mája 2015, ktorým zmenil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu tak, že

žalobca porušil zákaz umiestňovania na trh potravín iných ako bezpečných podľa § 6 ods. 5 písm. a) zákona o potravinách a článku 14 ods. 1 a ods. 2 písm. b) v spojení s ods. 5 Nariadenia (ES) č. 178/2002, za čo mu bola uložená úhrnná sankcia vo výške 3.000,- Eur, a preto kasačný súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

45. Kasačný súd dáva do pozornosti, že predmetom kasačného konania v danej veci je rozhodnutie a postup žalovaného správneho orgánu, ktorým rozhodnutím žalovaný zmenil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o uložení sankcie žalobcovi za porušenie ust. § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách.

46. Podľa § 6 ods. 5 písm. a) zákona o potravinách, na trh je zakázané umiestňovať potraviny iné ako bezpečné.

47. Podľa § 24 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách, orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe podnikateľovi pokutu od 1 000 eur do 500 000 eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi vyrába alebo umiestňuje na trh potraviny, ktoré nie sú bezpečné, sú zdraviu škodlivé a nevhodné na ľudskú spotrebu alebo sú skazené.

48. Podľa § 24 ods. 7 zákona o potravinách, ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 4, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do dvojnásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.

49. Podľa § 24 ods. 9 zákona o potravinách, orgán úradnej kontroly potravín pri určení výšky pokuty prihliada na závažnosť, trvanie, následky protiprávneho konania, minulosť prevádzkovateľa a na to, či ide o opakované protiprávne konanie.

50. Podľa čl. 14 ods. 1 Nariadenia (ES) č. 178/2002, potraviny sa nesmú umiestňovať na trhu, ak nie sú bezpečné.

51. Podľa čl. 14 ods. 2 Nariadenia (ES) č. 178/2002, za nebezpečné sa budú považovať potraviny, ak sú: a) zdraviu škodlivé; b) nevhodné na ľudskú spotrebu.

52. Podľa čl. 14 ods. 5 Nariadenia (ES) č. 178/2002, pri určovaní toho, či je nejaká potravinová látka nevhodná pre ľudskú spotrebu, sa musí brať ohľad na to, či je potravinová látka neprijateľná pre ľudskú spotrebu podľa jej určeného použitia, a to z dôvodov kontaminácie vonkajším vplyvom alebo iným hnilobným procesom, pokazením alebo rozkladom.

53. Podľa § 3 ods. 4 správneho poriadku, správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správnenému vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

54. Podľa § 32 ods. 2 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

55. Podľa § 32 ods. 3 správneho poriadku, podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo

známe správne mu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

56. Z obsahu administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že dňa 30. decembra 2014 vykonali inšpektori úradnú kontrolu potravín, pri ktorej odobrali vzorky baleného výrobku Arašidy nelúpané á 400g, výrobca Encinger, spol. s.r.o., Jadranská 13, 841 01 Bratislava s dátumom minimálnej trvanlivosti: 11. marec 2015. Podľa protokolu o skúške č. 146/2015 z 9. januára 2015 s použitou akreditovanou metódou SPP SOI (Protokol č. 1) boli zistené príznaky akostného narušenia. Podľa výsledku vyšetrenia sa arašidy považujú za nevhodné na ľudskú spotrebu s ohľadom na to, že sú neprijateľné pre ľudskú spotrebu podľa ich určitého použitia, pre ojedinelý výskyt plesnivých jadier a mŕtvych škodcov, pre vôňu a chuť po zoxidovanom tuku. Druhú vzorku, ktorú inšpektori odobrali, nechali na žiadosť žalobcu ako vzorku na doplnkové stanovisko znalca. Na základe výsledkov zo skúšobného laboratória EUROFINs BEL/NOVAMANN s.r.o. uvedených v protokole o skúške č. 2593/2015 zo 16. januára 2015 (Protokol č. 2) je zrejmé, že sa jednalo o senzorické posúdenie (zmyslový nález), ktorý nie je v súlade s požiadavkami vyhlášky.

57. Sťažovateľ v podanej kasačnej sťažnosti namieta nesprávne právne posúdenie veci žalovaným podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP. V rámci predmetnej námietky dáva do pozornosti nesúlad Protokolov o skúške č. 1 a č. 2 a nesprávnu právnu kvalifikáciu porušenia povinnosti, ktorú žalovaný kvalifikoval ako porušenie povinnosti v zmysle ust. § 24 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách.

58. Kasačný súd sa v súvislosti s právnou kvalifikáciou protiprávneho konania žalobcu stotožňuje s právnym názorom správnych orgánov, že umiestnením na trh výrobku: Arašidy nelúpané pražené á 400g, výrobca Encinger, spol. s.r.o., Jadranská 13, 841 01 Bratislava, distribútor POL-ENSA Sp. zo.o., ul. Slowackiego 1, 32-640 Zator, Poľsko, Výrobná dávka E08140027C, Krajina pôvodu Čína, Dátum minimálnej trvanlivosti: 11.3.2015, spolu 17 kusov, v množstve 6,8 kg, ktorá bola laboratórnou analýzou posúdená ako nevhodná na ľudskú spotrebu, neprijateľná pre ľudskú spotrebu podľa jej určeného použitia pre ojedinelý výskyt plesnivých jadier a mŕtvych škodcov, pre vôňu po zoxidovanom tuku a chuť po zoxidovanom tuku, naplnil žalobca opakovane všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách v spojení s ust. § 28 ods. 7 zákona o potravinách.

59. V súlade s predmetným zákonným ustanovením a čl. 14 ods. 1 a ods. 2, písm. b) v spojení s ods. 5 Nariadenia (ES) 178/2002 z 28. januára 2002, je kasačný súd toho názoru, že uvedený druh potraviny umiestnený na trh nie je bezpečný a je nevhodný pre ľudskú spotrebu. Na základe kontroly vykonanej dňa 30. decembra 2014 u žalobcu bolo zistené, že predmetný druh výrobku nie je v súlade s vyhláškou, čo vyplýva z Protokolu č. 1. V závere je konštatované vyššie uvedené, že arašidy sa považujú za nevhodné na ľudskú spotrebu s ohľadom na to, že sú neprijateľné pre ľudskú spotrebu podľa ich určeného použitia, pre ojedinelý výskyt plesnivých jadier a mŕtvych škodcov, pre vôňu a chuť po zoxidovanom tuku. Už z uvedeného záveru podľa kasačného súdu je zrejmé, že predmetný výrobok už nebol vzhľadom k svojim vlastnostiam (chuť a vôňa po zoxidovanom tuku) prijateľný na ľudskú spotrebu, teda nebol ani bezpečný z dôvodu oxidácie výrobku. Navyše ojedinele sa vo vzorke vyskytovali aj plesnivé jadrá arašidov a mŕtvi škodci, čo podporuje vyššie uvedené.

60. Tvrdenie žalobcu, že jeho konanie je nutné subsumovať pod ust. § 28 ods. 2 písm. c), prípadne pod ust. § 28 ods. 2 písm. o) zákona o potravinách neobstojí. V prípade ust. § 28 ods. 2 písm. c) zákona o potravinách ide o konanie podnikateľa, ktorý vyrába alebo umiestňuje na trh potraviny, na ktorých výrobu boli použité nepovolené zložky alebo zakázané zložky, o čo v prejednávanej veci nejde, keďže predmetom konania podnikateľa nebol tovar, ktorý by obsahoval nepovolené alebo zakázané zložky.

61. Ust. 28 ods. 2 písm. o) zákona o potravinách upravuje skutkovú podstatu iného správneho deliktu, ktorého sa podnikateľ dopustí, keď porušuje zásady správnej výrobných praxe, povinnosti a požiadavky na hygienu výroby potravín, manipulovania s nimi a pri ich umiestňovaní na trh. V danom prípade

predmetom kontroly nebola výrobná prax sťažovateľa, ani hygiena výroby potravín, či manipulovanie s tovarom, preto nie je možné konanie sťažovateľa posúdiť ako porušenie povinnosti vyplývajúcej ani z tohto zákonného ustanovenia, ako argumentuje sťažovateľ.

62. Kasačný súd zároveň poukazuje na čl. 14 ods. 2 Nariadenia (ES) č. 178/2012, ktoré rozlišuje nebezpečné potraviny na a) zdraví škodlivé a b) nevhodné na ľudskú spotrebu. Z uvedeného vyplýva, že potravina nevhodná pre ľudskú spotrebu je nebezpečnou potravinou. Článok 14 ods. 5 Nariadenia (ES) č. 178/2012 ďalej ustanovuje, že pri určovaní toho, či je nejaká potravina nevhodná pre ľudskú spotrebu, sa musí brať ohľad na to, či je potravina neprijateľná pre ľudskú spotrebu podľa jej určeného použitia, a to z dôvodov kontaminácie vonkajším vplyvom alebo iným hnilobným procesom, pokazením alebo rozkladom. Je pravdou, že prvostupňový správny orgán nedostatočne uviedol vo výroku rozhodnutia len čl. 14 ods. 1 Nariadenia (ES) č. 178/2002, žalovaný ako druhostupňový orgán však zmenil výrok a doplnil ho o príslušné ustanovenia nariadenia, vychádzajúc z toho, že obe rozhodnutia správnych orgánov tvoria jedno konanie ako celok. Ak teda potravina nebola v súlade s vyššie uvedenými článkami nariadenia, je nebezpečnou, nevhodnou pre ľudskú spotrebu v zmysle čl. 14 ods. 2 písm. b) Nariadenia (ES) č. 178/2002.

63. Na základe vyššie uvedeného postupovali správne orgány správne, keď konanie sťažovateľa posúdili ako porušenie povinnosti umiestňovať na trh potraviny bezpečné, vhodné na ľudskú spotrebu.

64. V súvislosti s ďalšou namietanou skutočnosťou, najvýraznejším rozdielom podľa sťažovateľa v uvedených Protokoloch o skúške č. 1 a č. 2 je skutočnosť, že z Protokolu o skúške č. 1 vyplýva, že predložená vzorka arašidov obsahovala plesnivé jadrá, mŕtve škodce a mala vôňu a chuť po zoxidovanom tuku. Z protokolu o skúške č. 2 vyplýva, že doplnková vzorka neobsahovala plesnivé jadrá, ani mŕtve škodce, ale mala iba nepríjemne zatuchnutú až horkú chuť, pričom nebolo uvedené, že táto vzorka bola nevhodná pre ľudskú spotrebu, t.j. žeby nebola v súlade s Nariadením (ES) č. 178/2002.

65. Kasačný súd preštudovaním administratívneho spisu zistil, že v Protokole o skúške č. 1 bolo uvedené, že vzorka obsahovala celé jadrá pražených arašidov v šupke a škrupinke, s ojedinelým výskytom plesnivých jadier a mŕtvych škodcov, z čoho vyplýva, že nie všetky jadrá boli plesnivé s obsahom mŕtvych škodcov, všetky však mali vôňu a chuť po zoxidovanom tuku. Výsledkom bolo, že vzorka mala vzhľad, vôňu a chuť s príznakmi akostného narušenia, pričom arašidy sa považujú za nevhodné pre ľudskú spotrebu. Z Protokolu o skúške č. 2 vyplývalo, že vzorka obsahovala nelúpané pražené arašidy celé, suché so škrupinou dobre formovanou, bez viditeľného poškodenia spôsobeného škodcami s jadrami celými, vyvinutými, bez viditeľného živého a mŕtveho hmyzu, bez poškodenia spôsobeného škodcami so zatuchnutou vôňou a nepríjemnou zatuchnutou až horkou chuťou. Záverom bolo konštatované, že zmyslový nález nie je v súlade s požiadavkami vyhlášky.

66. Podľa vyjadrenia žalovaného, Protokol o skúške č. 2 neposudzoval vzorku arašidov z hľadiska bezpečnosti, aj keď v odbornom protokole č. 267868/1 z 30. decembra 2014 bola táto požiadavka zaznamenaná. Kasačný súd s uvedeným súhlasí, pretože v danom protokole chýbalo vyjadrenie k bezpečnosti, hoci aj negatívne, pričom oba protokoly konštatovali senzorické narušenie potraviny, čím sa stala nekonzumovateľnou, nevhodnou na ľudskú spotrebu a aj napriek tomu bola ponúkaná spotrebiteľovi ako plnohodnotná. Faktom však je, že aj Protokol č. 2 uviedol, že potravina nie je v súlade s vyhláškou.

67. Správny orgán tiež v rámci správnej úvahy zohľadnil všetky okolnosti daného porušenia a v rámci zákonom stanovenej hranice pre výšku pokuty (od 1.000,- Eur do 500.000,- Eur), keďže išlo o opakované porušenie povinnosti v zmysle § 28 ods. 7 zákon o potravinách do jedného roka od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia žalovaného č. RO: 251/2014-251, č. spisu 01/2014, za ktoré mu bola uložená pokuta vo výške 1.000,- Eur, uložil sťažovateľovi pokutu v spodnej hranici zákonom určenej sadzby. Navyše zo strany žalobcu neboli predložené žiadne relevantné dôkazy, ktoré by vyvracali zistenia orgánu kontroly.

68. Sťažovateľ sa domáhal priznania odkladného účinku správnej žaloby v zmysle § 185 písm. a) SSP, aj napriek tomu, že rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť. Dôvodil, že aj po právoplatnom zamietnutí žaloby môže najvyšší súd priznať žalobe odkladný účinok, a to až do rozhodnutia najvyššieho súdu o kasačnej sťažnosti.

69. Kasačný súd k uvedenému dáva sťažovateľovi do pozornosti, že odkladný účinok je možné priznať správnej žalobe, avšak odkladný účinok zaniká právoplatnosťou rozsudku vo veci samej tak ako vyplýva z ust. § 186 ods. 2 SSP. Ak by aj krajský súd priznal správnej žalobe odkladný účinok, právoplatnosťou rozsudku krajského súdu by odkladný účinok zanikol. Do úvahy prichádza len priznanie odkladného účinku podanej kasačnej sťažnosti, čo v prípade správnej žaloby vo veci správneho trestania nastáva priamo zo zákona v zmysle § 446 ods. 2, písm. c) SSP, preto rozhodnutie o priznaní odkladného účinku by bolo nadbytočné. Až do právoplatnosti rozhodnutia najvyššieho súdu o kasačnej sťažnosti sa tak pozastavujú účinky napadnutého rozhodnutia krajského súdu a takéto rozhodnutie nemôže byť podkladom na vydanie naň nadväzujúcich rozhodnutí alebo opatrení iných orgánov verejnej moci, ani na jeho základe nemožno voči jeho adresátovi viesť výkon rozhodnutia (napr. exekúciu na podklade peňažnej alebo sankčnej moderácie).

70. Ako je už vyššie uvedené, „jedným z účinkov právoplatného skončenia konania vydaním meritórneho alebo konečného rozhodnutia krajského súdu je aj zánik trvania odkladného účinku správnej žaloby. Z toho potom vyplýva, že nastúpením odkladného účinku kasačnej sťažnosti, či už ex lege, alebo na základe jeho priznania rozhodnutím kasačného súdu, dochádza súčasne aj k pozastaveniu tohto účinku. To následne znamená, že v dôsledku odkladného účinku kasačnej sťažnosti dochádza k „obživeniu“ odkladného účinku správnej žaloby, a to bez ohľadu, či tento v konaní pred krajským súdom nastúpil zo zákona alebo na základe rozhodnutia o jeho priznaní. Inak povedané, ak žalobcu v konaní pred krajským súdom „chránil“ odkladný účinok správnej žaloby vo vzťahu k právnym účinkom administratívneho rozhodnutia alebo opatrenia, bude ho v takomto rozsahu „chrániť“ aj odkladný účinok kasačnej sťažnosti.

71. Na základe uvedeného možno skonštatovať, že právne následky odkladného účinku kasačnej sťažnosti vychádzajú z axiómy priority odkladného účinku spojeného s konaním pred krajským súdom. Odkladný účinok kasačnej sťažnosti je primárne zameraný len na právne účinky rozhodnutia krajského súdu, i keď zachováva odkladný účinok smerujúci voči rozhodnutiu, opatreniu, ak tento nastúpil už v konaní pred krajským súdom. Zákon však neumožňuje kasačnému súdu v rámci rozhodnutia o priznaní odkladného účinku kasačnej sťažnosti samostatne odložiť aj účinky administratívneho rozhodnutia. Ak však žalobca v konaní pred krajským súdom nevyužil túto možnosť (bol pasívny) alebo jeho návrh na priznanie odkladného účinku nebol úspešný, nie je namieste takúto ochranu poskytovať v rámci konania o mimoriadnom opravnom prostriedku, akým je kasačná sťažnosť. V tomto rozsahu sa úprava odkladného účinku kasačnej sťažnosti zároveň líši od ekvivalentného procesného inštitútu v rámci českého § 107 SŘS, ktorý v podstate plne odkazuje na primerané použitie ustanovení o odkladnom účinku žaloby a neobsahuje vymedzenie následkov odkladného účinku kasačnej sťažnosti, ako je to v § 447 ods. 2 SSP.“ (bližšie pozri Baricová, J., Fečík, M., Filová, A. a kol.: Správny súdny poriadok, Komentár, Bratislava: C.H. Beck, 2018, s. 1655).

72. Na základe vyššie uvedeného je potrebné konštatovať, že v konaní pred krajským súdom nebol rozhodnutím krajského súdu priznaný odkladný účinok správnej žalobe, ani nenastal ex lege, preto odkladný účinok kasačnej sťažnosti nebude chrániť žalobcu vo vzťahu k vydaným rozhodnutiam správnych orgánov, keďže žalobca bol v konaní pred krajským súdom v tomto prípade pasívnym. Iba v prípade, ak by krajský súd rozhodol o priznaní odkladného účinku správnej žalobe, potom aj kasačná sťažnosť žalobcu proti zamietavému rozhodnutiu krajského súdu by vzhľadom na zákonný odkladný účinok plnila riadnu ochrannú funkciu. Na druhej strane kasačný súd nemôže samostatne odložiť aj účinky administratívneho rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu.

73. Pre úplnosť kasačný súd dáva sťažovateľovi do pozornosti, že predmetom tohto konania nebolo

rozhodnutie o uložení tzv. miliónovej pokuty, ako v iných prebiehajúcich konaniach pred krajským súdom, avšak problematika ust. § 28 ods. 8 zákona o potravinách je predmetom konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky o súlade tohto zákonného ustanovenia s čl. 1 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a ods. 4, čl. 35 ods. 1 v spojení s čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na základe návrhu krajského súdu podanom dňa 27. februára 2017, v dôsledku čoho, boli všetky súvisiace súdne konania prerušené v zmysle § 100 ods. 2 písm. a) SSP až do právoplatného skončenia konania na Ústavnom súde Slovenskej republiky.

74. Vo svetle uvedeného kasačný súd návrh na priznanie odkladného účinku správnej žaloby v zmysle ustanovenia § 447 ods. 2 SSP v spojení s ustanovením § 188 SSP vo výroku I, zamietol.

75. Kasačný súd na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení právnych predpisov Slovenskej republiky, ako aj Nariadenia (ES) č. 178/2002 a vyhlášky, právnych úvah dospel k záveru zhodnému s právnym záverom krajského súdu a správnych orgánov, že žalobca svojím konaním naplnil skutkovú podstatu iného správneho deliktu v zmysle § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách.

76. Krajský súd sa v rozhodnutí riadne vysporiadal s námietkami sťažovateľa a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, v dôsledku čoho krajský súd správne právne posúdil predmetnú vec. Z uvedeného dôvodu kasačný súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú vo výroku II zamietol.

77. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky vo výroku III tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 SSP).

78. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.